

Lokal handlingsplan för biblioteksverksamheten på Almunge skola 2016-2018

Syfte

Syftet med denna handlingsplan är att ange riktlinjer för skolbiblioteksverksamheten på Almunge skola och på så sätt vara ett stöd för såväl bibliotekspersonalen som pedagoger och annan personal på skolan.

Styrdokument

Överordnade måldokument är skollagen, bibliotekslagen, läroplan för grundskolan 2011, Uppsala kommuns biblioteksplan (ny plan beräknas antas våren 2017) samt uppdragsplanen för barn- och ungdomsnämnden.

I förslaget till Biblioteksplan för Uppsala kommun kan utläsas bl.a. följande: skolbiblioteket bidrar till elevernas vilja till och förmåga att kunna vara aktiva demokratiska medborgare, är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras olika behov och förutsättningar.

Skolbiblioteket har en central roll i skolans pedagogiska uppdrag, är ett stöd för att alla barn och elever ska lära sig det som de har rätt till och alla elever har rätt till ett skolbibliotek som är en aktiv och stödjande del i deras dagliga lärande.

Där står vidare att skolbiblioteket är ett stöd för utvecklingen av digital kompetens och ökad kunnighet i hur man använder internet, databaser och medier.

Övergripande mål för skolbiblioteksverksamheten

Det övergripande målet för biblioteksverksamheten är att vara en pedagogisk resurs i lärandet och aktivt bidra till ökad måluppfyllelse för eleverna.

Eleverna är bibliotekets huvudsakliga målgrupp. För att kunna stödja elevernas lärande arbetar biblioteket med personal samt i viss mån föräldrar.

Dit vill vi nå – en vision för skolbiblioteket

Skolbiblioteket ska vara en viktig resurs för undervisningen och bidra till elevernas lärande – med särskilt fokus på läs- och språkutveckling och utvecklingen av informations- och mediekompetens. Biblioteket ska arbeta på många olika sätt utöver att vara en fysisk plats

man går till när man vill låna böcker. I Loertschers taxonomi, se bil. 1 till denna plan, ska biblioteket ibland uppnå nivå 3-4, där skolbiblioteket är en integrerad del av undervisningsresurserna och på så vis bidrar till skolans utveckling och elevernas måluppfyllelse.

Skolbiblioteket ska vara en plats där elevernas läslust väcks och utvecklas. Där de genom sin läsupplevelse utvecklar sitt språk, sin empati och sin inlevelseförmåga. Dess uppgift är också att främja utvecklingen av elevernas informationskompetens och att vara en naturlig del i deras dagliga kunskapsinhämtning. Skolbibliotekarien ska vara förtrogen med de sociala medier som eleverna använder på nätet, och aktivt arbeta med frågor som rör elevernas personliga integritet och säkerhet då det gäller Internet.

Skolbiblioteksverksamheten idag

Skolbiblioteket på Almunge skola delar lokaler och resurser med Bibliotek Uppsala. Skolbibliotekarien delar sin tjänst mellan Bibliotek Uppsala (20 %) och Almunge skola (80 %).

Böcker och andra medier kan lånas in från andra bibliotek för t.ex. teman i undervisningen.

I dagsläget (december 2016) omfattar det katalogiserade bokbeståndet i biblioteket ca 9 000 böcker, varav merparten med knapp marginal är skönlitteratur.

Utlåningen är störst i årskurserna 1-6. Biblioteket används också aktivt av högstadiets elever, både som plats att ”hänga” på och för studier. De fyra elevdatorer som finns i biblioteket används främst för studier och biblioteket fungerar som en lugn plats där man kan läsa och ta det lugnt.

Läsåret 2014/15 hade biblioteket haft ett öppethållande på ca 28 t/v. Läsåret 2015/16 var verksamheten till största del vilande pga. tillfällig omplacering av skolbibliotekarien.

Mål för läsåret 2016/2018

Utöver aktiviteterna i översikten på s. 4 och den löpande verksamheten med öppethållande, lånebesök, assistans till lärare kring t.ex. teman och hjälp till enskilda elever ska följande mål prioriteras:

- Skapa fungerande rutiner.
- Utvärdera personalens och elevernas medie- och informationskompetens och i samarbete med pedagoger utveckla planer för detta.
- Utöka det läsfrämjande och lässtimulerande arbetet, t.ex. genom att erbjuda boksamtal i fler stadier.
- Starta upp ett Biblioteksråd med elever.
- Utveckla bibliotekets hemsida på den nya webben, med t ex länktips på digitala resurser i olika skolämnen och lästips från bl.a. eleverna själva.

Schemalagda aktiviteter för varje årskurs

Planen anger en miniminivå för vilka aktiviteter varje klass/årskurs erbjuds av biblioteket eller genom samarbete mellan lärare och bibliotekarie.

Årskurs	Läsning/språkutveckling	Informations- och mediekompetens
F	Biblioteksintroduktion. Besök med sagostund i biblioteket ca 1 gg/mån.	
1	Introduktion vid första besöket. Klassbesök 1 gg/varannan vecka Bokprat 1-2 ggr.	
2	Bokprat 1 gg/termin. Klassbesök 1 gg/varannan vecka. Lässtimulerande insatser.	
3	Bokprat 1-2 ggr. Klassbesök 1 gg/varannan vecka. Lässtimulerande insatser.	Begreppen fack- resp. skönlitteratur. Lära sig hitta i skolbiblioteket. Bibliotek Uppsala: enkel sökning i katalogen.
4	Introduktion nya elever. Bokprat 1-2 ggr. Klassbesök 1 gg/varannan vecka. Lässtimulerande insatser.	Introduktion till källkritik och sökning på Internet. Netikett/nätsäkerhet.
5	Bokprat 1-2 ggr. Klassbesök 1 gg/varannan vecka. Lässtimulerande insatser.	
6	Bokprat 1 gg. Bokade klassbesök.	Informationssökning och källkritik. Tryckta/digitala källor. Sökning i databaser (t.ex. Alex, NE mm).
7	Introduktion nya elever Bokprat på efterfrågan. Bokade klassbesök.	Sökstrategier. Källors relevans och trovärdighet. Nätsäkerhet. Citering, källförteckning, upphovsrätt.
8	Bokprat på efterfrågan. Bokade klassbesök.	
9	Bokprat på efterfrågan. Bokade klassbesök.	

Biblioteksintroduktion för år F-1,4 samt 7 planeras av bibliotekarien, och sker i början av höstterminen. Bibliotekarien ansvarar för planering och genomförande av bokprat.

Undervisning om informationssökning planeras i samverkan mellan bibliotekarien och klasslärare/ämneslärare.

För åk F-5 är arbetslagen samt ämnesnätverk i svenska de viktigaste forumen för samverkan. För åk 6-9 är ämnesgrupperna, framför allt svenska och SO, de viktigaste kontaktytorna för samplanering med bibliotekarien.

Biblioteksgruppen, där biträdande rektor och pedagoger från olika arbetslag och ämnesgrupper samt skolans bibliotekarie ingår, träffas 1-2 gånger/termin.

Uppföljning och utvärdering

Denna handlingsplan ska utvärderas av skolans biblioteksgrupp under ht 2017.

Almunge skola 20161214

Skolbibliotekarie

Veronika Ragnarsson

Biträdande rektor

Eva Wiman

Bil. 1

En taxonomi för skolbibliotek

Hur integrerat är skolbiblioteket med skolans pedagogiska verksamhet?

Efter David V. Loertscher

Nivå	Skolledarens perspektiv	Bibliotekariens perspektiv	Lärarens perspektiv	Elevens perspektiv
1	Basbibliotek. Vi försöker följa lagen men har inga kvalitetskrav.	(Ingen bibliotekarie. Biblioteket är en lagerlokal)	Läromedlen räcker, läraren tar stöd av sitt " eget" bokbestånd.	Många elever har aldrig varit på biblioteket.
		Lagerlokal med viss ordning och systematik. Självbetjäning.	Lånar ofta in böcker från andra bibliotek. Ingen kontakt med bibliotekarien.	Spontana besök.
2	Skolbiblioteket hålls öppet, får tillräckliga resurser och är bemannat.	Flyktig planering med tips t.ex. i fikarummet.	Nyttjar spontana tips från bibliotekarien. Skickar elever till biblioteket.	Eleven får hjälp av bibliotekarien när hen ber om det.
		Blir förvarnad av lärare om teman och projekt, ofta i ett sent skede.		
		"Missionerar" med tillfälliga utåtriktade insatser, t.ex. bokprat och tävlingar. Skapar positiva attityder men inga varaktiga effekter.	Låter biblioteket berika undervisningen då och då, t.ex. bokprat.	
3	Vi ser skolbiblioteket som ett läromedel, en integrerad del av undervisningsresurserna. Kvalitetskrav, styrning och uppföljning. Kompetent personal. Planeringstid lärare-bibliotekarie.	Är med i planeringen och kan därför handleda eleverna.	Tar med biblioteket som resurs tidigt i kursplaneringen.	Strukturerad användning av biblioteket vid t.ex. temaarbete.
		Är med i uppläggning, genomförande och utvärdering av kursavsnitt. Jämbördig med läraren.	Delar ansvaret för planering och genomförande av ett kursavsnitt med bibliotekarien.	Eleven känner till och använder på eget initiativ bibliotekets resurser.
4	Bibliotekspersonalen är en resurs i skolans utvecklingsarbete.	Deltar i det pedagogiska utvecklingsarbetet.	Rådgör med bibliotekarien om långsiktig planering och utveckling.	Eleven besitter media- och informationskompetens. Använder information på intelligent sätt.